

alkuperä = arkeologiaan

viite: 77/305/2008

Museovirasto, Muinaisjäännösten hoitoyksikkö: HOIDON JA KÄYTÖN TARKASTUS

Kenelle:

Henrik Jansson, PL 94, 01301 Vantaa

Asia:

Helsinki Kuninkaansaari ja Vallisaari, maastokäynti 8.11.2006 Henrik Janssonin kanssa

Tiedoksi:

Ulla-Riitta Kauppi, RHO *Helena Räsänen / RHO*

Yleiskuvaus:

Kuninkaansaari ja Vallisaari ovat Helsingin edustalla olevia kohtalaisen laajoja linnoitussaaaria. Saarilla on runsaasti erilaisia ja eri-ikäisiä linnoituksia, rakennuksia ja muita varustamiseen liittyviä rakenteita. Rakenteiden kunto vaihtelee. Osa vanhemmista varustuksista on säilynyt erittäin hyvin. Kohteen säilyttämisen ja hoidon osalta yhteistyötä puolustusvoimien kanssa tehnyt Ulla-Riitta Kauppi Museovirastosta. Tarkemmat tiedot kohteesta Metsähallituksen tulevassa inventointiraportissa/H. Jansson.

Toimenpidetarve:

Saarilla on maa-, betoni-, tiili- ja kivirakenteita sekä puurakenteita. Maarakenteita sitoo kasvillisuus eikä merkittävää korjaustarvetta ole paitsi Vallisaaren tuulieroosiokohtaa Suomenlinnan puoleisella vallilla. Betonirakenteet kärsivät kasvillisuuden juuriston aiheuttamista vaurioista sekä sade- ja sulavesien kuluttavasta vaikutuksesta. Osittain samat ongelmat liittyvät myös kivirakenteisiin, osa kivirakenteista kuitenkin erittäin hyvässä kunnossa. Puurakenteet lahonneet tai lahoamassa, tarve kohtalaisen pikaiseen kunnostukseen. Tiilirakenteissa vaurioita ja myös kunnostustarvetta. Haivannot saatettiin H. Janssonin tietoon.

Hoidon tarve:

Kohteessa on merkittävä maisemanhoidon ja rakenteiden kunnostamisen tarve. Merkintä tulee ajankohtaiseksi, jos kohdetta käytetään matkailu- ja virkistyskäytössä. Maisemanhoidon osalta korostuvat maastonsiivous, vesakonraivaus, yksittäisten puiden poisto ja paikoin metsänhakuu. Näiltä osin tieto saatettiin H. Janssonin tietoon maastokäynnillä, joka kirjaa asiat tekeillä olevaan hoitosuunnitelmaan. Rakenteiden kunnostus: ks. Kohta: Toimenpiteiden tarve.

Toimenpidetilanne:

Kuninkaansaari ja Vallisaari ova olleet aiemmin puolustusvoimien käytössä ja sittemmin siirtyneet Metsähallituksen alaisuuteen. H. Jansson on inventoinut rakenteet ja tekee inventointikertomuksen sekä hoito- ja käyttösuunnitelman kohteelle. *Saaret vuokratta puolustusvoimien käyttöön. Hoitoa ohjeistavat maastokäynnillä 2007 myös Heimo Pajunen Museovirastosta.*

Erityisesti huomioitavat seikat:

Kohde ei ilmeisesti toistaiseksi ole tulossa yleisölle avoimeksi puolustusvoimien salaustarpeen takia. Tähän raporttiin ei sisällytetä valokuvia kohteista, koska kuvat voivat olla salassapidettäviä puolustusvoimain näkökulmasta. Maastokäynnillä kuvattavien kohteiden levittämiseen julkituomiseen saatava erikseen lupa puolustusvoimilta. Kohteilla voi olla kiinnostavaa, ihmistoimintaan liittyvää kasvillisuutta, joten kasvillisuuskartoitukset suositeltavia ennen kohteiden käytännön hoidon toimien lopullista toteuttamista. Kuninkaansaarella myös mahdollisesti vanhemman historiallisen ajan asutuksen merkkejä

Suojelu- ja tutkimustarve:

Saaret muodostavat historiallisen ajan muinaisjäännöskokonaisuuksia, jotka ovat erittäin monipuolisia ja hyvin säilyneitä. Kohteen suojeluun liittyvissä kysymyksissä käännyttään Museoviraston rakennushistorian osaston puoleen.

22. toukokuuta 2008

Tutkija Päivi Maaranen

Tutkija Päivi Maaranen, Museovirasto, Arkeologian osasto

Lisheet: karttakite

Laadittu 2006.

Liite 1. Helsinki Vallisaari ja Kuninkaansaari

Karttaliite

Hoidon ja käytön tarkastus 8.11.2008, P. Maaranen

Raportti 2006/tulostus 22.5.2008

Karttaote: Maanmittauslaitos, Karttapaikka-internetpalvelu